

EE2035: heaolu ja tervis

Karmen Joller
Sotsiaalminister
14.09.2026

SOTSIAALMINISTEERIUM

SOM valitsemisala strateegiline raamistik

SOM panustab EE2035 eesmärkide saavutamisse kahes tulemusvaldkonnas: **HEAOLU** ja **TERVIS**

HEAOLU tulemusvaldkonnas on Sotsiaalministeeriumi vastutusel programmid:

- Laste ja perede programm
- Sotsiaalhoolekande programm
- Vanemaealiste programm

TERVISE tulemusvaldkonnas on 3 programmi.

- Tervisekäitumise programm
- Keskkonnatervishoiu programm
- Tervishoiusüsteemi programm

Eesmärgid

Eesti 2035 strateegias on tervise ja heaolu tulemusvaldkondadega seotult eesmärgid:

- Eestis elavad arukad, tegusad ja tervist hoidvad inimesed
- Eesti ühiskond on hooliv, koostöömeelne ja avatud

Ja konkreetselt tulemusvaldkondade endi eesmärgid on:

Tervis: Eesti inimeste keskmine oodatav eluiga ja keskmine tervena elada jäänud aastate arv kasvavad ning ebavõrdsus tervises väheneb

Heaolu: Eesti on riik, kus inimesed on hoitud, ebavõrdsus ja vaesus väheneb ning toetatud on kõikide pikk ja kvaliteetne tööelu

Kuidas meil läks - tervise valdkond

Tulemusvaldkonna mõõdikud		Tegelik				Sihttase		
		2022	2023	2024	2025	2024	2025	2030/2035
Oodatav eluiga	mehed	73,6	74,5	75,1	75,6	76,0	76,4	78 (2030)
	naised	82,3	83,1	83,4	83,6	83,3	83,4	84,0 (2030)
Tervena elada jäänud aastad	mehed	57,9	56,4	56,8	55,2	57,7	58,4	62,0 / 63,0
	naised	60,6	59,5	60,6	59,3	60,1	60,5	63,0 / 64,5

- Eesti elanike oodatav eluiga kasvab, kuid tervena elatud aastate arv jääb Euroopa Liidu keskmisest madalamaks ca 15 aasta võrra. Metoodika kombineerib suremusstatistikat ja inimeste enesehinnangut oma tervisele.
- Tervises seisundis ilmnevad suured piirkondlikud ja hariduslikud erisused.
- Keskkonnaohutuse vaates mõjutavad tervist enim õhusaaste ja müra, mis häirib iga viiendat Eesti elanikku.
- Peamised surmapõhjused on ennetatavad, sest terviseriske süvendavad elanikkonna ülekaalulisus, istuv eluviis ning tubaka- ja alkoholtarvitamine.
- Noorte seas süvenevad vaimse tervise häired ja levivad alternatiivsed nikotiinitooted.
- Nakkushaiguste tõrjes on murekohaks laste vaktsineerimisega hõlmatuse langus alla kriitilise piiri (75,7 protsenti 2025. aastal, Maailma Terviseorganisatsiooni poolt soovitatud tase on 95 protsenti).

Kuidas meil läks - heaolu valdkond

Tulemusvaldkonna möödik		Tegelik				Sihttase		
		2022	2023	2024	2025	2024	2025	2030/2035
Kohortsünimuskordaja		1,83	1,82	1,83	1,81	1,86	1,86	1,86 / 1,86
Hoolivuse ja koostöömeelsuse indeks		61% (2021)	Puudub	59,2%	*	>61%	>61%	>61% / >61%
Absoluutse vaesuse määr %	Mehed	4,0%	3,0%	3,7%	*	≤2,7%	≤2,7%	≤2,7%
	Naised	3,1%	2,4%	3,1%	*	≤1,8%	≤1,8%	≤1,8%
	Kokku	3,5%	2,7%	3,4%	*	≤2,2%	≤2,2%	≤2,2%
Suhtelise vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse määr %	Mehed	23,2%	21,4%	19,7%	*	≤19,1%	≤19,0%	18,5%
	Naised	27,0%	26,7%	24,5%	*	≤24,0%	≤23,9%	23,4%
	Kokku	25,2%	24,2%	22,2%	*	≤21,6%	≤21,5%	21%

- eelmise aasta vaesuse näitajad avaldab Statistikaamet alati novembris, käesoleval aastal on avaldamiskalendri alusel see plaanis 24.11.
- soolise võrdõiguslikkuse ja tööhõive valdkondade juhtimine on liikunud MKMi ja seetõttu siin ei kajastu

Kõige suurema mõjuga iga-aastast sündide arvu vähendanud tegur on olnud lapsevanemaks saamise ea tõus. Eesti naiste keskmine vanus esmakordsel emaks saamisel on 30,1 aastat.

Elukalliduse kasv mõjutas kõige enam väiksema sissetulekuga leibkondi ning eriti haavatavad olid lastega ja üksikvanemaga pered. . Seetõttu suurendati puudetoetusi, tõsteti toidukaardi toetust ja muudeti toimetulekutoetuse reegleid paindlikumaks.

Suhteline vaesus: suured erinevused elanikerühmade vahel: eriti kõrge püsib üksi elavate eakate vaesusrisk ning haavatavas olukorras on ka üksikvanemaga pered. Kuigi pensionitõus ja hooldereform on eakate majanduslikku olukorda parandanud, ei ole ebavõrdsus veel vähenenud seatud tempos.

Aitäh!